

Dosarul nr. 3ra-610/22
2-19204658-01-3ra-08062022

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Râșcani (jud. O. Melniciuc)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. A. Minciuna, V. Negru, E. Palanciuc)

ÎNCHEIERE

24 august 2022

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
Judecătorii

Maria Ghervas
Nina Vascan
Nicolae Craiu

examinând admisibilitatea recursului depus de Nicolai Boicenco, reprezentat de avocatul Valentin Fediuc,

în cauza de contencios administrativ la cererea de chemare în judecată depusă de Nicolai Boicenco împotriva Direcției municipale pentru protecția dreptului copilului a Consiliului municipal Chișinău cu privire la anularea actului administrativ individual și obligarea înapoierii copilului,

împotriva deciziei din 2 martie 2022 a Curții de Apel Chișinău,

constată:

La 26 decembrie 2019, Nicolai Boicenco a depus cerere de chemare în judecată împotriva Direcției municipale pentru protecția drepturilor copilului a Consiliului municipal Chișinău cu privire la anularea dispoziției nr. 1152-d din 18 noiembrie 2019 cu privire la stabilirea statutului de copil rămas temporar fără ocrotire părintească, copilului xxxx xxxx xxxx, născută la xxx xxx xxx și obligarea pârâtei să întreprindă măsurile necesare înapoierii copilului minor de la persoanele care îl dețin ilegal către părintele Nicolai Boicenco (f.d. 4-7, vol. I).

În motivarea acțiunii reclamantul a indicat că, la 18 noiembrie 2019, Direcția municipală pentru protecția drepturilor copilului a Consiliului municipal Chișinău a emis dispoziția nr.1152-d cu privire la stabilirea statutului de copil rămas temporar fără ocrotire părintească, copilului xxx xxx xxx, născută la xxx xxx xxx.

La 4 decembrie 2019, a depus cerere prealabilă, solicitând suspendarea executării dispoziției nr.1152-d din 18 noiembrie 2019 a Direcției municipale pentru protecția drepturilor copilului a Consiliului municipal Chișinău cu privire la stabilirea statutului de copil rămas temporar fără ocrotire părintească, copilului xxx xxx xxxx, până la soluționarea procedurii prealabile, anularea actului administrativ individual de la data emiterii și întreprinderea măsurilor legale și urgente cu privire la înapoierea copilului xxx xxx xxxx către părintele Nicolai Boicenco.

La 16 decembrie 2019, Direcția municipală pentru protecția drepturilor copilului a Consiliului municipal Chișinău a emis răspuns privind refuzul în satisfacerea cererii prealabile, deoarece pe rolul Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, se află cauza civilă privind decăderea din drepturile părintești a tatălui Nicolai Boicenco și înapoierea copilului este imposibilă pe motivul emiterii la 18 noiembrie 2019 a unei ordonanțe de protecție de Curtea de Apel Chișinău, prin care Nicolai Boicenco a fost declarat agresor al copilului.

A menționat că părinții copilului xxx xxx xxxx, Nicolai Boicenco și Svetlana Boicenco au divorțat, iar domiciliul copilului comun s-a stabilit cu mama.

La xxx xxx xxxx, mama Svetlana Boicenco a decedat, în urma unei boli incurabile, pînă la deces aflându-se în staționar medical o perioadă îndelungată, ținută la pat. În această perioadă, copilul xxx xxx xxxx s-a aflat sub controlul mamei în familia unor rude ale sale, Alexandru Costețchi și Lilia Sîrbu în satul Calfa, r-nul Anenii Noi.

După decesul mamei copilului, Nicolai Boicenco s-a adresat către rudele acesteia și autoritatea tutelară locală, pentru ca copilul să fie înapoiat, însă a primit refuz, rudele inițiind procese administrative și judiciare pentru legalizarea reținerii copilului în familia lor, prin instituirea tutelei, plasament de urgență, ordonanță de protecție, decăderea din drepturile părintești și altele.

A susținut că, reacționează prin mijloace legale la ilegalitățile admise față de el, însă se află în situație defavorizată, deoarece copilul tot acest timp se află sub controlul autoritar al rudelor fostei soții și este influențat psihic împotriva sa.

Nicolae Boicenco a explicat că motivele invocate de pârât sunt pur formale, în scopul justificării abuzului de drept față de reclamant: procesul civil privind decăderea din drepturile părintești fiind intentat doar din necesitatea formală a existenței lui, nefiind importantă la moment soluția ce ar putea fi dată, deoarece statutul de copil rămas temporar fără ocrotire părintească împiedică obținerea legală a tutelei asupra copilului, atunci când părintele este viu, nu și-a dat acordul la tutelă și nu este decăzut din drepturile părintești.

De asemenea, procesul judiciar în rezultatul căruia a fost emisă ordonanța de protecție din 18 noiembrie 2019 este unul controversat, deoarece prima instanță la 2 octombrie 2019 a refuzat în emiterea ordonanței de protecție în privința lui Nicolai Boicenco, anume reieșind din interesul superior al copilului de a nu fi lăsat fără ocrotire părintească, iar instanța de recurs, fără audierea nemijlocită a părților, a decis emiterea ordonanței de protecție, doar în baza unor suspiciuni, că pe viitor ar putea fi admisă violență psihică față de copil, nefiind constatată existența ei reală în trecut, iar procesul a fost inițiat la cererea lui Alexandru Costețchi, din calitatea de tutore, care a fost anulată prin hotărârea din 29 noiembrie 2019 a Judecătoriei Anenii Noi.

În opinia reclamantului, pârâta nu a adus o argumentare elocventă cu privire la acțiunile sale privind reîntregirea familiei reclamantului, curmarea abuzului de drept în privința lui de către rudele ce se vor tutori, inițierea unor programe speciale individuale cu copilul și părintele, chiar și în perioada acțiunii ordonanței de protecție, care ar avea ca scop protecția reală a familiei și copilului.

Suplimentar, a menționat că Direcția municipală pentru protecția drepturilor copilului nu a prezentat raționamente cu privire la necesitatea instituirii artificiale a situației de risc a copilului Nicoleta Francesca Boicenco, pentru a refuza apărarea drepturilor părintești a lui Nicolai Boicenco.

Nicolae Boicenco a opinat că în cazul atribuirii statutului de copil rămas fără ocrotire părintească, copilul urmează a fi supus evaluării inițiale, fiind stabilit că copilul se află în situație de risc, care ar urma să fie luat la evidența autorității tutelare locale cu acest statut. Apoi, în termen de 6 luni, autoritatea tutelară locală urmează să întreprindă măsuri de reintegrare în familie a copilului, conform unui plan individual de asistență, iar în cazul în care aceste măsuri eșuează din vina părintelui, copilului urmează să-i fie atribuit statut de copil rămas fără ocrotire părintească.

Pentru cazul în care se decide decăderea din drepturile părintești, iar acțiunea pe rolul instanței este susținută nu doar de aflarea ei pe rol, dar și de probe concludente privind acționarea părintelui contrar intereselor copilului, autoritatea tutelară teritorială, analizând în cumul toate circumstanțele, urmează să decidă în privința copilului, conform procedurii legale.

În situația prezentă, copilul xxx xxx xxxx nu este copil aflat în situație de risc pe dimensiunea tatălui Nicolai Boicenco. Dacă și urmează a fi privită situația copilului ca fiind de risc, atunci responsabili pentru această situație sunt persoanele care rețin copilul și nu-i permit comunicarea și locuirea cu părintele.

Reclamantul a explicat că, anterior s-a adresat Direcției municipale pentru protecția drepturilor copilului cu solicitări de intervenție în apărarea drepturilor părintești, de acordare a asistenței la reîntregirea familiei, de întreprindere a măsurilor urgente privind înapoierea copilului de la persoanele care îl dețin ilegal, de neadoptare a cărorva decizii cu privire la drepturile sale și ale copilului, fără o prealabilă informare și solicitare de poziție, precum și de a respinge orice solicitări în privința copilului de la terțe persoane.

În lipsa unor atare acțiuni, Direcția municipală pentru protecția drepturilor copilului se face vinovată, alături de persoanele ce rețin ilegal copilul, de lipsirea lui de ocrotire părintească.

În drept, a invocat prevederile art. 51, art. 53, art.64 din Codul familiei, art. 4, art. 7, art. 9, art. 10, art. 11 din Legea privind protecția specială a copiilor aflați în situație de risc și a copiilor separați de părinți, art. 172, art. 206, art. 214 din Codul administrativ.

Reclamantul a solicitat recunoașterea ca neîntemeiat refuzul pârâtei nr. BF-2526/19 din 16 decembrie 2019, anularea dispoziției nr.1152-d din 18 noiembrie 2019 a Direcției municipale pentru protecția drepturilor copilului a Consiliului municipal Chișinău cu privire la stabilirea statutului de copil rămas temporar fără ocrotire părintească, copilului xxx xxx xxxx, născută la xxx xxx xxxx și obligarea pârâtei să întreprindă măsurile necesare înapoierii copilului xxx xxx xxxx de la persoanele care o dețin ilegal către părintele Nicolai Boicenco.

Prin hotărârea din 23 iunie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani, s-a respins acțiunea depusă de Nicolai Boicenco, ca neîntemeiată (f.d.229-235, vol. I).

Prin hotărârea suplimentară din 4 iulie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani, s-a respins pretenția lui Nicolai Boicenco privind recunoașterea ca neîntemeiat a refuzului nr. BF-2526/19 din 16 decembrie 2019 a Direcției municipale pentru protecția drepturilor copilului a Consiliului municipal Chișinău (f.d.49-50, vol. II).

La 20 iulie 2020, Nicolai Boicenco a depus apel, ca ulterior, la 16 decembrie 2020, a fost completat cu motivare împotriva hotărârii din 23 iunie 2020 și a hotărârii suplimentare din 4 iulie 2020 ale Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani, solicitând casarea actelor judecătorești, cu emiterea unei noi hotărâri cu privire la admiterea acțiunii (f.d.56-59, vol. II). De asemenea prin apelul depus, Nicolai Boicenco a solicitat

casarea încheierii din 6 februarie 2020 și 2 iulie 2020 a Judecătorei Chișinău, sediul Râșcani de respingere a cererilor de recuzare a judecătorului Oleg Melniciuc, încheierilor protocolare din 23 iunie 2020 privind posibilitatea examinării cauzei în lipsa reclamantului și de retragere a judecătorului în deliberare, precum și a încheierii de stabilire a ședinței pentru pronunțarea hotărârii suplimentare (f.d.112-113, vol. II).

Prin decizia din 2 martie 2022 a Curții de Apel Chișinău, s-a respins cererea de recurs și cererea de apel depuse de Nicolai Boicenco, cu menținerea hotărârii din 23 iunie 2020 și a hotărârii suplimentare din 4 iulie 2020 ale Judecătorei Chișinău, sediul Râșcani și a încheierilor din 6 februarie 2020 și 2 iulie 2020 a Judecătorei Chișinău și încheierilor protocolare din 23 iunie 2020 a Judecătorei Chișinău, sediul Râșcani (f.d.122, 123-139, vol. III).

Pentru a decide astfel, instanța de apel a reținut că autoritatea publică intimată, Direcția municipală pentru protecția drepturilor copilului a Consiliului municipal Chișinău, și-a exercitat dreptul discreționar în conformitate cu prevederile legale, or, în situația în care mama copilului xxx xxx xxxx, Svetlana Boicenco a decedat la xxx xxx xxxx, iar în privința tatălui Nicolai Boicenco derulează un proces judiciar privind decăderea din drepturile părintești, fiind emisă și ordonanță privind instituirea măsurii de ocrotire judiciară din 18 noiembrie 2019, intimata conducându-se de prevederile art. 14 din Legea nr. 140 din 14 iunie 2013 privind protecția specială a copiilor aflați în situație de risc și a copiilor separați de părinți, a emis dispoziția nr.1152-d din 18 noiembrie 2019 cu privire la stabilirea statutului de copil rămas temporar fără ocrotire părintească, copilului xxx xxx xxxx.

Instanța de apel a notat că intimata, la emiterea dispoziției contestate, a ținut cont și de explicațiile copilului minor, xxx xxx xxxx, fapt ce se confirmă prin probele anexate la materialele cauzei (f.d. 15, 16, vol. II), prin ce a respectat prevederile art. 17 alin. (4) din Legea nr.140 din 14 iunie 2013 privind protecția specială a copiilor aflați în situație de risc și a copiilor separați de părinți, (4) în procesul de stabilire a statutului și de identificare a serviciului de plasament se ține cont de opinia, de dorințele și de sentimentele copilului în funcție de vârsta și gradul său de maturitate. Iar, interesele copilului, în raport cu interesele tatălui prevalează.

Curtea de Apel Chișinău a conchis că intimata în mod legal a emis dispoziția nr.1152-d din 18 noiembrie 2019 cu privire la stabilirea statutului de copil rămas temporar fără ocrotire părintească, copilului xxx xxx xxxx, iar careva temeiuri pentru a constata ilegalitatea acestuia, instanța de apel atestă lipsă, or, autoritatea și-a exercitat dreptul discreționar, a luat în considerație toate faptele relevante, a respectat limitele legale ale dreptului discreționar și și-a exercitat dreptul discreționar conform scopului acordat prin lege.

La 7 martie 2022, Nicolai Boicenco, reprezentat de avocatul Valentin Fediuc a depus recurs nemotivat împotriva deciziei din 2 martie 2022 a Curții de Apel Chișinău, care ulterior, la 13 mai 2022, a fost completat cu motivare, solicitând casarea actelor judecătorești emise de instanțele ierarhic inferioare, cu emiterea unei decizii de admitere a cererii de chemare în judecată sau restituirea cauzei la rejudecare în instanța de apel (f.d.141-142, 152-161, vol. III).

În argumentarea cererii de recurs, cu reiterarea motivelor de fapt și de drept recurentul a invocat că nu este de acord cu actele judecătorești contestate, deoarece instanțele ierarhic inferioare la adoptarea acestora nu au constatat și elucidat pe deplin

circumstanțele care au importanță pentru soluționarea cauzei, au aplicat eronat normele de drept material și procedural.

Suplimentar, a menționat că dispoziția nr. 1152-d din 18 noiembrie 2019 a Direcției Municipale pentru Protecția Drepturilor Copilului este contradictorie în sine, deoarece stabilește că, începând cu 18 noiembrie 2019, copilul xxx xxx xxxx este copil temporar rămas fără ocrotire părintească, iar în ședința de judecată reprezentantul intimatului nu a putut explica dacă copilul a fost sau nu lipsit de ocrotirea părintească până la această dată începând cu 11 iulie 2019.

În conformitate cu art. 244 alin. (1) din Codul administrativ, hotărârile curții de apel ca instanță de fond, precum și deciziile instanței de apel pot fi contestate cu recurs.

În conformitate cu art. 245 alin. (1) și (2) din Codul administrativ, recursul se depune la instanța de apel în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Motivarea recursului se prezintă Curții Supreme de Justiție în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel. Dacă se depune împreună cu cererea de recurs, motivarea recursului se depune la instanța de apel.

Curtea de Apel Chișinău a pronunțat decizia contestată la 2 martie 2022, dispozitivul acesteia fiind notificat reprezentantului recurentului la 9 martie 2022, fapt ce se confirmă prin extrasul din poșta electronică. Decizia motivată din 2 martie 2022 a Curții de Apel Chișinău a fost notificată reprezentantului recurentului, avocatului Valentin Fediuc, la 18 mai 2022, fapt confirmat prin avizul poștal (vol. III, f.d. 140, 147).

Prin urmare, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ menționează că recurentul s-a conformat prevederilor legale și a depus recursul în termenul prevăzut de art. 245 din Codul administrativ.

La 14 iunie 2022, prin intermediul poștei electronice, în adresa Direcției Generale pentru protecția drepturilor copilului al municipiului Chișinău a fost expediată copia recursului depus de Nicolai Boicenco, reprezentat de avocatul Valentin Fediuc, cu înștiințarea despre posibilitatea depunerii referinței.

Prin referința din 23 iunie 2022, Direcția Generală pentru protecția drepturilor copilului al municipiului Chișinău a solicitat respingerea cererii de recurs depuse de Nicolai Boicenco, reprezentat de avocatul Valentin Fediuc, cu menținerea deciziei din 2 martie 2022 a Curții de Apel Chișinău.

Examinând temeiurile invocate în recurs depus de Nicolai Boicenco, reprezentată de avocatul Valentin Fediuc, în partea deciziei instanței de apel prin care s-au menținut încheierea din 6 februarie 2020, din 2 iulie 2020 și încheierile protocolare din 23 iunie 2020 ale Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul urmează a fi declarat inadmisibil din următoarele motive.

Conform art. 246 alin. (1) din Codul administrativ, Curtea Supremă de Justiție examinează din oficiu admisibilitatea cererii de recurs. Dacă este inadmisibil, recursul se declară ca atare printr-o încheiere.

Potrivit alin. (2) lit. a) din același articol, recursul se declară inadmisibil în special când decizia instanței de apel nu poate fi contestată cu recurs.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului Civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

constată că recursul depus de Nicolai Boicenco, reprezentată de avocatul Valentin Fediuc, nu întrunește condiția de fond, și anume decizia contestată în partea menținerii încheierii din 6 februarie 2020, din 2 iulie 2020 și a încheierilor protocolare din 23 iunie 2020 ale Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani nu formează obiectul recursului în capitolul V al Codului administrativ, deoarece este irevocabilă și, prin urmare, acesta este inadmisibil în conformitate cu prevederile art. 246 alin. (2) lit. a) din Codul administrativ.

Or, Curtea de Apel Chișinău a examinat prezenta cauză ca instanță de recurs și nu ca instanță de apel, adică decizia enunțată a cărei casare se solicită în recursul vizat a fost emisă în privința verificării legalității încheierii din 6 februarie 2020, din 2 iulie 2020 și a încheierilor protocolare din 23 iunie 2020 ale Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani, care nu se referă la fondul cauzei.

Ținând cont de cele relatate, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a declara recursul depus de Nicolai Boicenco, reprezentată de avocatul Valentin Fediuc, în partea deciziei instanței de apel prin care s-au menținut încheierea din 6 februarie 2020, din 2 iulie 2020 și încheierile protocolare din 23 iunie 2020 ale Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani, inadmisibil.

Cât privește admisibilitatea recursului în partea contestării deciziei instanței de apel, prin care s-a menținut hotărârea din 23 iunie 2020 și hotărârea suplimentară din 4 iulie 2020 ale Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani, Completul specializat în examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul urmează a fi declarat inadmisibil din motivele ce succed.

Normele Codului Administrativ nu prevede exhaustiv temeiurile inadmisibilității recursului, însă oferă un drept exclusiv al instanței de recurs de a filtra cererile de recurs care nu prezintă o motivare suficient de serioasă și care pe cale de consecință nu pot însuși un eventual succes rezultat din examinarea cererii în completul de 5 judecători.

În această ordine de idei, instanța de recurs reține că din Codul administrativ dezvoltă nu doar caracterul nedevelopativ al recursului dar și cerința de seriozitate a cererii din perspectiva invocării unor veritabile și esențiale încălcări de drept procedural și material capabile să răstoarne deciziile instanței de apel contestate, într-o eventuală examinare în fond și invocare *ex officio* a erorilor de drept. Instanța de recurs reține că pentru a trece testul de admisibilitate, cererea de recurs trebuie să conțină o motivare convingătoare și întemeiată în condițiile nominalizate mai sus.

Acest argument rezultă și din particularitățile de formă ale reglementării recursului în Codul administrativ și anume din sintagma „motivarea recursului” de la art. 245 alin. (2) din Codul administrativ.

În context, motivarea cererii de recurs în circumstanțele expuse se referă la formalitățile pe care trebuie să le întrunească cererea în vederea rezistării testului și filtrului de admisibilitate.

De asemenea, Completul specializat în examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție accentuează că admisibilitatea recursului trebuie privită și în contextul rolului și funcției legale a instanței judecătorești supreme care constă, în

special în asigurarea și interpretarea uniformă a legilor la examinarea cauzelor de contencios administrativ.

Astfel, motivarea oricărei cereri de recurs trebuie să țină cont pentru a trece filtrul de admisibilitate și a avea succes, de aceste însușiri de ordin legal fundamental.

În acest sens, CtEDO în jurisprudența sa constantă statuează că dreptul de acces la instanțe nu este absolut. Există limitări implicit admise (Golder împotriva Regatului Unit, pct. 38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), pct. 230). Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, pct. 85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, pct. 45). Curtea a mai reiterat că modul de aplicare a articolului 6 procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective; trebuie ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem (Botten v. Norway, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-1, p. 141, § 39). La fel, conform jurisprudenței CtEDO, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt, pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (a se vedea Helmers c. Suediei 9 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A).

În circumstanțele menționate, completul specializat în examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a declara inadmisibil recursul depus de Nicolai Boicenco, reprezentat de avocatul Valentin Fediuc.

În conformitate cu prevederile art. art. 230, 246 din Codul administrativ, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

Recursul depus de Nicolai Boicenco, reprezentat de avocatul Valentin Fediuc, se declară inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
Judecătorul

Maria Ghervas

Judecătorii

Nina Vascan

Nicolae Craiu